

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 81/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen maahanmuuttajanuorten lisääntyneistä väkivallalla uhkailuista, pahoinpitelyistä ja niihin liittyvistä nöyryyttämistä kantasuomalaisia lapsia ja nuoria kohtaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sanna Antikaisen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 81/2023 vp:

Mitä toimia hallitus aikoo tehdä nuorten väkivaltarikollisuuden vähentämiseksi,

mitä toimia hallitus aikoo tehdä ulkomaalaistaustaisten nuorten väkivaltarikollisuuden ennalta ehkäisemiseksi ja

aikooko hallitus kiristää maahanmuuttoon ja rikosten rangaistuksiin liittyviä lakeja, jotta jatkuvasti lisääntyvä maahanmuuttajataustaisten nuorten rikollisuus saadaan estettyä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Nuorten rikollisuus on vuodesta 2011 alkaen pääasiassa vähentynyt niin poliisin tietoon tulleen rikollisuuden, rikostuomioiden kuin kokonaisrikollisuutta mittaavien kyselytutkimusten mukaan. Huomattavaa on, että toistuva ja vakava rikollisuus kasautuu pienelle joukolle nuoria ja nuorten väkivaltarikokset kohdistuvat pääasiassa toisiin nuoriin. Viime vuosina on yleistynyt digitaalisen väkivallan muoto, jossa väkivallantekoa kuvaavaa ja uhria nöyryyttävää kuvamateriaalia taltioidaan ja jaetaan sosiaalisessa mediassa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on sitoutunut ottamaan käyttöön tarvittavat keinot nuoriso- ja jengirikollisuuden määrätietoiseksi torjumiseksi ja vähentämiseksi. Muutokseen otetaan mukaan koko yhteiskunta, lähtien kotien ja vanhempien kasvatustuusta tuesta sekä syrjäytymisen ja syrjinnän vastaisesta työstä aina kotoutumis- ja maahanmuuttopolitiikkaan saakka.

Rikollisuuden ja muiden yhteiskunnallisten ongelmien torjumisessa panostetaan ennaltaehkäisyyn, juurisyiden tunnistamiseen ja rikosvastuun toteutumiseen. Hallituksen tavoitteena on laatia vuoden 2023 loppuun mennessä laaja toimenpideohjelma, jolla katkaistaan nuoriso- ja jengirikollisuuden lisääntyminen Suomessa. Hallitus tulee lisäksi tekemään periaatepäätöksen poik-kihallinnollisen jengirikollisuuden ennaltaehkäisy- ja torjuntaohjelman laatimisesta.

Ilmiöihin puuttuminen vaatii moniammatillista otetta. Yksi poliisin, sisäministeriön hallinnonalan sekä hallitusohjelman toimenpiteistä nuorisorikollisuuden kitkemiseen, varhaiseen puuttumiseen ja tulevan rikollisuuden ennalta ehkäisemiseen on moniammatillinen ankkuritoiminta. Hallitus tulee kehittämään nykyistä ankkuritoimintaa yhä kattavammaksi ja toimivammaksi.

Hallitus nostaa poliisitehtävissä toimivien määrän 8 000 poliisihenkilötyövuoteen vaalikauden loppuun mennessä poliisin operatiivisen toiminnan vahvistamiseksi ja vahvistaa rikostorjuntaa kansalaisten turvallisuuden ja viranomaisia kohtaan koetun luottamuksen lisäämiseksi. Hallitus varmistaa, että poliisilaki, pakkokeinolaki ja esitutkintalaki tukevat rikostorjuntaa riittävällä tavalla. Lisäksi hallituksen tavoitteena on helpottaa viranomaisten välistä tietojenvaihtoa ja tuoda Ruotsin jengirikollisuuteen keskittyvän viranomaisyhteistyöryhmien parhaat käytännöt Suomeen.

Hallituksen tavoitteena on korottaa törkeän ampuma-aserikoksen vähimmäisrangaistusta neljästä kuukaudesta kahteen vuoteen vankeutta, jotta varmistetaan niistä tuomittavien vankeusrangastusten pääsääntöinen ehdottomuus. Lisäksi tavoitteena on muuttaa törkeän ampuma-aserikoksen tunnusmerkistöä siten, että luvattoman ampuma-aseen kantaminen tai kuljettaminen yleisellä paikalla tai kulkuneuvossa tulee rangaistavaksi törkeänä ampuma-aserikoksena. Rangaistuksia korotetaan myös vaarallisen esineen ja toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen hallussapidosta.

Hallitus tulee selvittämään mahdollisuudet lisätä nöyryytys törkeän pahoinpitelyn kvalifiointi-perusteeksi tai rikoksen koventamisperusteeksi ja tekemään tarvittavat lainsäädäntömuutokset. Tällaista nöyryytystä olisi esimerkiksi teon kuvaaminen ja materiaalin eteenpäin levittäminen tai muu erityisen nöyryyttävä tekotapa.

Maahanmuuton osalta hallitus tehostaa Suomen turvapaikanhakujärjestelmää. Tavoitteena on, että kielteisen päätöksen saaneet palaavat tai heidät palautetaan lähtömaihin mahdollisimman nopeasti. Lisäksi kansainvälisen suojelun asema lakkautetaan, siihen perustuva oleskelulupa poistetaan ja asetetaan maahantulokielto, jos henkilö syyllistyy Suomessa vakavaan rikokseen, joka vaarantaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta tai jos henkilö vaarantaa kansallista turvallisuutta.

Hallitus varmistaa kotoutumisen mahdollisuuksia lisäämällä maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisestaan ja muuttamalla järjestelmää velvoittavaksi. Uusi kotoutumislaki sisältää myös monikielisen yhteiskuntaorientaation, jossa maahanmuuttaneille kerrotaisiin esimerkiksi heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan heidän hyvin osaamallaan kielellä. Kun maahanmuuttajavanhempien ymmärrys suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta kasvaa, se tukee myös perheen lasten kotoutumista.

Helsingissä 6.10.2023

Sisäministeri Mari Rantanen

VN/26857/2023-SM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: